

Brussel, 27.11.2025
COM(2025) 738 final

2025/0380 (COD)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Besluit (EU) 2015/1814 wat de werking van de marktstabiliteitsreserve voor de bouwsector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren betreft

(Voor de EER relevante tekst)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Bij Richtlijn (EU) 2023/959¹ is Besluit (EU) 2015/1814 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten gewijzigd en is een marktstabiliteitsreserve voor het emissiehandelssysteem voor de bouwsector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren (ETS2) ingesteld. De marktstabiliteitsreserve heeft tot doel het risico van onevenwichtigheden in vraag en aanbod in verband met de start van ETS2 te beperken en dit emissiehandelssysteem beter bestand te maken tegen marktschokken. Marktstabiliteit is van essentieel belang voor de goede werking van ETS2 zodat de doelstellingen van het systeem kunnen worden verwezenlijkt, namelijk het bieden van economische stimulansen om de emissies in de betrokken sectoren te verminderen, zonder dat dit leidt tot ongewenste prijseffecten.

Overeenkomstig Besluit (EU) 2015/1814 moet de Commissie de werking van de reserve voortdurend monitoren en ervoor zorgen dat deze geschikt blijft voor het beoogde doel. Op basis van die monitoring moet de Commissie indien nodig een voorstel doen om de doeltreffendheid, het beheer en de praktische toepassing van de emissiehandel voor die sectoren te verbeteren.

Sinds de inwerkingtreding van ETS2 in juni 2023 hebben verschillende ontwikkelingen verdere inzichten en informatie opgeleverd over de verwachte toekomstige marktliquiditeit, prijsniveaus en volatiliteit op de ETS2-markt. Het gaat het onder andere om de ervaring die de Commissie en de nationale autoriteiten hebben opgedaan met de uitvoering van ETS2, de start van de bewaking en rapportage van emissies, het brede scala aan prognoses met betrekking tot toekomstige ETS2-emissierechtenprijzen en de complexiteit om marktindicatoren aan de vraagzijde te voorspellen. Die ontwikkelingen hebben ook licht geworpen op onderliggende factoren die naar verwachting de marktstabiliteit en de voorspelbaarheid op lange termijn zullen beïnvloeden. Deze factoren zijn onder meer de snelheid waarmee de lidstaten de aanvullende beleidlijnen en maatregelen uitvoeren om de energie- en klimaatdoelstellingen voor 2030 te verwezenlijken, en de ongeldigverklaring van emissierechten die op 31 december 2030 nog niet uit de reserve zijn vrijgegeven, wat de onzekerheid over de interventiecapaciteit van de marktstabiliteitsreserve op lange termijn vergroot.

Daarnaast heeft de Raad op 5 november 2025 overeenstemming bereikt over een algemene oriëntatie over de Europese klimaatwet, waarin een bepaling is opgenomen om de toepassing van ETS2 met een jaar uit te stellen tot 2028. Het Europees Parlement heeft op 13 november 2025 een soortgelijk standpunt ingenomen over het uitstellen van ETS2 met een jaar. Bovendien heeft de Commissie bevestigd dat zij van plan is om tegen eind 2025 maatregelen met betrekking tot het uitvoeringskader voor ETS2 voor te stellen, naar aanleiding van voorstellen van een grote meerderheid van de lidstaten en veel leden van het Europees Parlement om de lancering te vergemakkelijken en de investeringen vóór de start van ETS2 te versnellen. Dit voorstel maakt deel uit van de aangekondigde maatregelen.

---

¹ PB L 130 van 16.5.2023, blz. 134.

Met dit voorstel wordt een aantal parameters van de marktstabiliteitsreserve voor ETS2 aangepast op basis van bijgewerkte marktinformatie en op verzoek van een meerderheid van lidstaten en belanghebbenden, om de liquiditeit in het evenwicht tussen vraag en aanbod te verbeteren en de voorspelbaarheid van de initiële prijsniveaus te vergroten, zonder dat dit gevolgen heeft voor de algemene opzet van de marktstabiliteitsreserve. De gerichte wijzigingen dragen ertoe bij een ordelijke, soepele en doeltreffende marktstart en prijsontwikkeling voor gereguleerde entiteiten te waarborgen, waardoor nationale autoriteiten en brandstofverbruikers zich optimaal kunnen voorbereiden door middel van adequate ondersteunings- en compensatiemaatregelen. De Commissie zal ook regelmatig marktinformatie onderzoeken en publiceren, zodat consumenten en belanghebbenden een duidelijk inzicht in de marktomstandigheden kunnen krijgen.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

De marktstabiliteitsreserve voor ETS2 is een instrument om de stabiliteit van de markt voor ETS2-emissierechten te waarborgen. De verenigbaarheid van de marktstabiliteitsreserve voor ETS2 met andere beleidsterreinen van de EU wordt voornamelijk gewaarborgd door de verenigbaarheid van ETS2 met andere beleidsterreinen van de Unie. Het huidige voorstel bevat alleen gerichte wijzigingen van de parameters van de marktstabiliteitsreserve voor ETS2, zonder dat dit gevolgen heeft voor het algemene ontwerp van de marktstabiliteitsreserve, en heeft daarom geen rechtstreekse gevolgen voor andere beleidsterreinen van de Unie.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de EU wordt gewaarborgd door de verenigbaarheid van het bestaande wetgevingskader voor het verwezenlijken van de klimaat- en energiedoelstellingen voor 2030. Dit is beoordeeld in de effectbeoordeling bij Richtlijn (EU) 2023/959 van 10 mei 2023, waarbij Besluit (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2015 is gewijzigd, samen met het resterende deel van het Fit for 55-pakket. Dit omvat de effectbeoordelingen in verband met de verordening inzake de verdeling van de inspanningen; de verordening inzake landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw; de CO₂-emissienormen voor auto's en bestelwagens; de richtlijn hernieuwbare energie; de richtlijn energie-efficiëntie, en de richtlijn energieprestatie gebouwen. De voorgestelde wijziging van de marktstabiliteitsreserve voor ETS2 weerspiegelt veranderingen in de vraag als gevolg van deze essentiële aanvullende beleidslijnen.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag van dit voorstel is artikel 192, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Overeenkomstig artikel 191 en artikel 192, lid 1, VWEU moet de Europese Unie bijdragen tot het nastreven van onder meer de volgende doelstellingen: het behoud, de bescherming en de verbetering van de kwaliteit van het milieu, de bevordering op internationaal vlak van maatregelen om het hoofd te bieden aan regionale of mondiale milieuproblemen, in het bijzonder de bestrijding van de klimaatverandering. Het EU-ETS draagt bij tot de bestrijding van de klimaatverandering en de marktstabiliteitsreserve, ingesteld bij de EU-ETS-richtlijn als instrument om de markt voor emissierechten te stabiliseren, speelt een belangrijke rol in de werking van het EU-ETS.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Klimaatverandering is een grensoverschrijdend probleem. Bij grensoverschrijdende problemen kan een gecoördineerd optreden van de EU de nationale en lokale maatregelen doeltreffender aanvullen en versterken dan wanneer de lidstaten ongecoördineerd optreden. Coördinatie op EU-niveau vergroot de doeltreffendheid van klimaatactie.

Daarom kunnen de doelstellingen van het EU-ETS, dat als EU-breed systeem volledig geharmoniseerd is, niet voldoende worden verwezenlijkt door eenzijdig optreden van de lidstaten. Wegens de omvang en de effecten van dat systeem, kunnen die doelstellingen beter op het niveau van de EU worden verwezenlijkt. Aangezien de marktstabiliteitsreserve een instrument is voor de stabiliteit van de bij de EU-ETS-richtlijn ingestelde markt voor ETS2-emissierechten, kan de doelstelling ervan evenmin voldoende worden verwezenlijkt door ongecoördineerd optreden van de lidstaten.

Besluit (EU) 2015/1814 is een bestaande EU-maatregel op het gebied van de bestrijding van de klimaatverandering. Overeenkomstig het in artikel 5 VWEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel kan de in dit voorstel opgenomen wijziging ervan niet op nationaal of lokaal niveau worden verwezenlijkt, maar vereist zij optreden op EU-niveau.

- **Evenredigheid**

Het voorstel is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel, aangezien het niet verder gaat dan wat nodig is ter verwezenlijking van de doelstelling om de beoogde broeikasgasemissie van de EU voor 2030 op een kosteneffectieve wijze te verminderen en tegelijkertijd de goede werking van de bij de EU-ETS-richtlijn ingestelde markt voor ETS2-emissierechten te waarborgen.

- **Keuze van het instrument**

Een besluit is het passende instrument om het besluit tot instelling van de marktstabiliteitsreserve te wijzigen.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

In het voorstel wordt rekening gehouden met de ervaring die is opgedaan met de uitvoering van de EU-ETS-richtlijn voor het emissiehandelssysteem voor de wegvervoerssector, de gebouwensector en aanvullende sectoren sinds de inwerkingtreding ervan in juni 2023. In de effectbeoordeling voor de herziening van het EU-ETS en de marktstabiliteitsreserve in 2021 wordt benadrukt dat de prijs van ETS2-emissierechten zal afhangen van de uitvoering van aanvullende beleidslijnen en maatregelen ter ondersteuning van het koolstofvrij maken van deze sectoren. Uit de beoordeling door de Commissie in 2025 van de nationale energie- en klimaatplannen blijkt dat de lidstaten aanzienlijke vooruitgang hebben geboekt met aanvullende beleidslijnen en maatregelen om de energie- en klimaatdoelstellingen voor 2030 te verwezenlijken. Daarin is ook vastgesteld dat er nog steeds tekortkomingen in de wegvervoerssector en de gebouwensector zijn, die moeten worden aangepakt om die doelstellingen te kunnen verwezenlijken.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Het voorstel voorziet in een gerichte wijziging van de parameters van de marktstabiliteitsreserve voor ETS2 om de werking ervan tegen de start van de markt voor ETS2-emissierechten te verbeteren. Het bouwt voort op de raadpleging van belanghebbenden die in het kader van de herziening van het EU-ETS en de marktstabiliteitsreserve in 2021 is gehouden, op de daaropvolgende feedback van een meerderheid van de lidstaten en op regelmatige besprekingen met nationale bevoegde autoriteiten en belanghebbenden over verschillende kwesties in verband met de uitvoering van ETS2 met het oog op een betere werking en doeltreffendheid ervan. De uiteenlopende weergaven van aanvullende beleidslijnen en maatregelen in de externe prijsprognoses voor de korte en langere termijn voor ETS2 leiden tot een breed scala aan verwachtingen over de toekomstige ETS2-emissierechtenprijzen. De meeste lidstaten uitten hun bezorgdheid over de onzekerheid rond de initiële prijsniveaus voor ETS2-emissierechten, waardoor het moeilijker wordt om aanvullende strategieën en ondersteunende maatregelen voor te bereiden die nodig zijn om deze sectoren koolstofarm te maken.

Om de operationele integriteit en voorspelbaarheid van het ETS2-systeem te waarborgen, moeten de gerichte wijzigingen van de marktstabiliteitsreserve snel in werking treden. Het voorstel is daarnaast onderhevig aan tijdsdruk omdat het verband houdt met de wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/2830 van de Commissie van 17 oktober 2023 inzake de tijdstippen, het beheer en andere aspecten van de veiling van emissierechten. Hierdoor wordt de veiling van emissierechten vervroegd naar de tweede helft van 2026, wat betekent dat dit voorstel in werking moet treden op het moment dat de markt voor ETS2-emissierechten van start gaat.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Gezien deze omstandigheden en het tijdschema heeft de Commissie feedback van de lidstaten en belanghebbenden verzameld om de beste maatregelen te nemen ter verwezenlijking van de doelstellingen van het voorstel om de marktliquiditeit, stabiliteit en voorspelbaarheid van de markt voor ETS2-emissierechten te verbeteren.

- **Effectbeoordeling**

Hoewel voor dit voorstel geen afzonderlijke effectbeoordeling is uitgevoerd, dragen verschillende elementen in de effectbeoordeling bij Richtlijn (EU) 2023/959, waarbij de marktstabiliteitsreserve voor ETS2 is ingesteld, bij tot de beoordeling van de gerichte wijzigingen van de parameters van de marktstabiliteitsreserve in het huidige voorstel.

Overeenkomstig Besluit (EU) 2015/1814 moet de Commissie de werking van de reserve voortdurend monitoren en, indien nodig, een evaluatie voorstellen om de doeltreffendheid, het beheer en de praktische toepassing op basis van de monitoring te verbeteren.

In de effectbeoordeling bij het voorstel van de Commissie van 2021 is er al op gewezen dat het vaststellen van de initiële parameters voor de marktstabiliteitsreserve voor ETS2 complex is en is erkend dat deze parameters daarom in een later stadium zouden moeten worden verbeterd. De complexiteit wordt vergroot doordat belanghebbenden heel verschillende prijsverwachtingen ten aanzien van ETS2 hebben in verband met uiteenlopende weergaven van aanvullende beleidslijnen en maatregelen.

Het voorstel voorziet in een gerichte wijziging van de parameters van de marktstabiliteitsreserve voor ETS2 zonder het algemene ontwerp van de

marktstabiliteitsreserve te wijzigen, om de werking van het systeem op basis van bijgewerkte gegevens verder te verbeteren voordat het volledig operationeel wordt.

- **Grondrechten**

Het voorstel eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie² in acht. Het draagt met name bij aan de doelstelling van een hoog niveau van milieubescherming overeenkomstig het in artikel 37 van het Handvest neergelegde beginsel van duurzame ontwikkeling.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Met ETS2 zullen aanzienlijke inkomsten voor de begrotingen van de lidstaten worden gegenereerd, die moeten worden gebruikt om kwesties op het gebied van sociale rechtvaardigheid aan te pakken. Het grootste deel van de veilingopbrengsten gaat naar de lidstaten, en het voorstel kan met name om deze reden indirecte gevolgen hebben voor de nationale begrotingen. Een verbetering van de marktliquiditeit kan de veilingopbrengsten van de lidstaten verhogen. Dit zal naar verwachting echter worden gecompenseerd door het effect van de extra marktliquiditeit op de prijs. Het voorstel zal er tegelijkertijd toe bijdragen dat de lidstaten op lange termijn beter prijzen kunnen voorspellen doordat de prijsvolatiliteit wordt verminderd.

De uitvoering van dit voorstel vereist geen capaciteitsverhoging bij de Commissie, zoals uiteengezet in het bijgevoegde financieel en digitaal memorandum.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende monitoring, evaluatie en rapportage**

Het voorstel voorziet in een gerichte wijziging van de parameters van de marktstabiliteitsreserve voor ETS2 om de werking ervan te verbeteren tegen de tijd dat de markt voor ETS2-emissierechten operationeel is, met behoud van het algemene ontwerp van de marktstabiliteitsreserve. Het voorstel bouwt voort op de conclusies van de effectbeoordeling voor de herziening van het EU-ETS en de marktstabiliteitsreserve in 2021 en houdt rekening met de feedback van een meerderheid van de lidstaten en van andere belanghebbenden.

Naast de voorgestelde wijzigingen van Besluit (EU) 2015/1814 merkt de Commissie het volgende op met betrekking tot de toepassing van artikel 30 nonies van Richtlijn 2003/87/EG:

“Om de voorspelbaarheid en zekerheid van de Europese koolstofmarkt voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren te vergroten, is de Commissie van oordeel dat, indien na zes maanden opnieuw aan de voorwaarde van artikel 30 nonies, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG wordt voldaan, artikel 30 nonies, lid 6, buiten toepassing moet worden gelaten overeenkomstig de procedure van lid 7.”

---

² PB C 326 van 26.10.2012, blz. 391.

- **Artikelsgewijze toelichting**

Het voorstel bevat drie maatregelen om de marktliquiditeit te verbeteren teneinde de voorspelbaarheid van de markt te vergroten, de volatiliteit te verminderen en buitensporige prijsstijgingen verder aan te pakken:

- Om de liquiditeit en voorspelbaarheid van de markt op de lange termijn te verbeteren, wordt in artikel 1, lid 1, de tweede zin betreffende de ongeldigverklaring van emissierechten die op 31 december 2030 niet uit de reserve zijn vrijgegeven, geschrapt. Momenteel zijn de initiële 600 miljoen emissierechten in de marktstabiliteitsreserve slechts geldig tot en met 31 december 2030. Na deze datum zullen de emissierechten die niet uit de reserve zijn vrijgegeven, niet langer geldig zijn. Door het schrappen van deze clause kan de voorspelbaarheid van de markt en het vertrouwen van financiële actoren en marktdeelnemers worden vergroot, waardoor de prijsstabiliteit in de loop van de tijd kan worden bevorderd.
- In artikel 1, lid 3, wordt het mechanisme voor de inbreng van emissierechten gewijzigd om een meer geleidelijke en responsieve vrijgave van emissierechten uit de reserve op de markt te waarborgen. Er wordt voorgesteld om emissierechten uit de marktstabiliteitsreserve in te brengen wanneer het totale aantal emissierechten in omloop (TNAC) tussen 210 miljoen en 260 miljoen ligt. In dat geval bedraagt de inbreng 100 miljoen emissierechten minus tweemaal het verschil tussen het TNAC en de drempel van 210 miljoen emissierechten. In het voorstel wordt het “drempel-effect” aangepakt, dat zou optreden wanneer het TNAC zeer dicht bij de lagere drempel ligt, die bepalend is voor de inbreng van emissierechten uit de marktstabiliteitsreserve op de markt. In dat geval kan één emissierecht meer of minder in het TNAC de doorslag geven voor het al dan niet inbrengen, afhankelijk van de vraag of het TNAC boven of onder de drempel ligt. Onzekerheid over het optreden hiervan kan leiden tot prijsvolatiliteit op de markt. Deze wijziging helpt plotse en scherpe schommelingen in het aanbod op de markt te voorkomen en de prijsvolatiliteit te verminderen, en draagt zo bij tot een grotere marktstabiliteit en een stabiel prijssignaal op de markt voor ETS2-emissierechten.
- Bij artikel 1, lid 4, wordt een aanvullend mechanisme toegevoegd waarmee het aantal emissierechten dat moet worden ingebracht in het kader van het mechanisme voor de beheersing van buitensporige prijsstijgingen volgens artikel 30 nonies, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG met 20 miljoen wordt verhoogd. Het doel is de reactiviteit van dit mechanisme met betrekking tot ongerechtvaardigde prijsschommelingen verder te verbeteren en de voorspelbaarheid van de markt te vergroten. Richtlijn 2003/87/EG voorziet in een mechanisme om prijsstabiliteit in de eerste jaren van ETS2 te waarborgen door 20 miljoen emissierechten uit de marktstabiliteitsreserve vrij te geven wanneer de koolstofprijs hoger is dan 45 EUR per ton. Overeenkomstig artikel 30 nonies, lid 7, kan deze maatregel binnen een periode van twaalf maanden tweemaal worden toegepast. Met deze wijziging wordt het mechanisme zorgvuldig versterkt door het mogelijk te maken een groter aantal emissierechten op de markt vrij te geven om het vertrouwen in de markt verder te verbeteren, wat belangrijk is voor de planning van investeringen in decarbonisatie.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Besluit (EU) 2015/1814 wat de werking van de marktstabiliteitsreserve voor de bouwsector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren betreft

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's²,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Overeenkomst van Parijs, die in december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is aangenomen, is in november 2016 in werking getreden. De partijen bij de Overeenkomst van Parijs zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C boven dit pre-industriële niveau.
- (2) Bij Besluit (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad³ is een marktstabiliteitsreserve ingesteld om het risico van onevenwichtigheden in vraag en aanbod dat de start van de handel in emissierechten voor de bouwsector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren met zich meebrengt, te beperken en deze handel beter bestand te maken tegen marktschokken.
- (3) Uit de analyse van de verwachte werking van de reserve, rekening houdend met recente informatie, blijkt dat gerichte wijzigingen van sommige parameters zouden bijdragen tot een betere voorspelbaarheid van de markt en tot stabiliteit van de prijsontwikkelingen in de eerste jaren van het nieuwe systeem.

---

¹ PB C van , blz. .

² PB C van , blz. .

³ Besluit (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2015 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG (PB L 264 van 9.10.2015, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj>).

- (4) Om de voorspelbaarheid van de markt op de lange termijn te vergroten, moeten emissierechten die zijn in de reserve voor de bouwsector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren zijn geplaatst en die niet zijn vrijgegeven, geldig blijven na 31 december 2030.
- (5) Indien het totale aantal emissierechten in omloop minder dan 260 miljoen bedraagt, zou een meer geleidelijke en responsieve vrijgave van emissierechten bijdragen tot een verdere verbetering van de stabiliteit en voorspelbaarheid van de markt voor marktdeelnemers. Daarom moet bij het mechanisme voor de inbreng van emissierechten rekening worden gehouden met het verschil tussen het totale aantal emissierechten in omloop en de lagere drempel.
- (6) Om de reactiviteit ervan met betrekking tot ongerechtvaardigde prijsschommelingen verder te verbeteren en de voorspelbaarheid van de markt te vergroten, moet het mechanisme ter verbetering van de prijsstabiliteit in de eerste drie jaar van het emissiehandelssysteem voor de bouwsector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren zorgvuldig worden versterkt. Dit zou kunnen betekenen dat er een groter aantal emissierechten op de markt wordt vrijgegeven. Indien de maatregel in dezelfde periode van twaalf maanden tweemaal wordt toegepast, moet de extra vrijgave tweemaal plaatsvinden.
- (7) Besluit (EU) 2015/1814 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Artikel 1 bis van Besluit (EU) 2015/1814 wordt als volgt gewijzigd:

- (1) in lid 3 wordt de tweede zin geschrapt;
- (2) in lid 4 wordt de tweede zin vervangen door: “Het totale aantal emissierechten dat op grond van dit artikel in een bepaald jaar in omloop is, is het totale aantal onder dat hoofdstuk vallende emissierechten dat is verleend, verminderd met het totale aantal ton geverifieerde emissies dat voor de periode van 1 januari [2027] tot en met 31 december van datzelfde jaar onder dat hoofdstuk valt, en alle onder dat hoofdstuk vallende emissierechten die overeenkomstig artikel 12, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG zijn geannuleerd.”;
- (3) aan lid 5 wordt de volgende alinea toegevoegd: “Indien in een bepaald jaar het totale aantal emissierechten in omloop tussen 210 miljoen en 260 miljoen bedraagt, worden extra emissierechten uit de reserve vrijgegeven. De extra hoeveelheid wordt berekend door van 100 miljoen emissierechten tweemaal het verschil tussen het totale aantal emissierechten in omloop en 210 miljoen emissierechten af te trekken. Deze extra hoeveelheid wordt opgeteld bij de hoeveelheid emissierechten die door de lidstaten overeenkomstig artikel 10, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG vanaf 1 september van dat jaar moeten worden geveild.”;
- (4) in lid 7 wordt tussen de eerste en de tweede zin de volgende zin ingevoegd: “Indien emissierechten overeenkomstig artikel 30 nonies, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG uit de reserve worden vrijgegeven, worden 20 miljoen extra emissierechten toegevoegd aan de hoeveelheid die uit de reserve moet worden vrijgegeven.”.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIEEL EN DIGITAAL MEMORANDUM

Inhoud

1.	ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL	1
•	Motivering en doel van het voorstel.....	1
•	Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein	2
•	Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie.....	2
2.	RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID	2
•	Rechtsgrondslag	2
•	Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid).....	3
•	Evenredigheid	3
•	Keuze van het instrument.....	3
3.	EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING	3
•	Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan....	3
•	Raadpleging van belanghebbenden.....	4
•	Bijeenbrengen en gebruik van expertise	4
•	Effectbeoordeling	4
•	Grondrechten.....	5
4.	GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING	5
5.	OVERIGE ELEMENTEN	5
•	Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende monitoring, evaluatie en rapportage.	5
•	Artikelsgewijze toelichting	6
1.	KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF	4
1.1.	Benaming van het voorstel/initiatief	4
1.2.	Betrokken beleidsterreinen.....	4
1.3.	Doelstellingen	4
1.3.1.	Algemene doelstellingen.....	4
1.3.2.	Specifieke doelstellingen	4
1.3.3.	Verwachte resultaten en gevolgen	4
1.3.4.	Prestatie-indicatoren.....	4
1.4.	Het voorstel/initiatief betreft:	4
1.5.	Motivering van het voorstel/initiatief	5
1.5.1.	Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief.....	5
1.5.2.	Meerwaarde van het optreden van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bv. coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere	

doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder “meerwaarde van het optreden van de EU” verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert boven op de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.	5
1.5.3. Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan.....	5
1.5.4. Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten	5
1.5.5. Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking	5
1.6. Duur van het voorstel/initiatief en van de financiële gevolgen ervan.....	6
1.7. Wijzen van uitvoering van de begroting	6
2. BEHEERSMAATREGELEN	7
2.1. Regels inzake het toezicht en de verslagen	7
2.2. Beheers- en controlesystemen.....	7
2.2.1. Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie	7
2.2.2. Informatie over de vastgestelde risico’s en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico’s te beperken	7
2.2.3. Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting).	7
2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden.....	7
3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF..	8
3.1. Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven.....	8
3.2. Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten	9
3.2.1. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten.....	9
3.2.1.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting	9
3.2.2. Geraamde output, gefinancierd uit beleidskredieten (niet invullen voor gedecentraliseerde agentschappen)	10
3.2.3. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten	12
3.2.3.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting	12
3.2.4. Geraamde personeelsbehoeften.....	12
3.2.4.1. Gefinancierd uit goedgekeurde begroting.....	12
3.2.5. Overzicht van het geschatte effect op met digitale technologie samenhangende investeringen	13
3.2.6. Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader	13
3.2.7. Bijdragen van derden	13

3.3.	Geraamde gevolgen voor de ontvangsten	14
4.	DIGITALE DIMENSIES	14
4.1.	Voorschriften met digitale relevantie.....	14
4.2.	Data	14
4.3.	Digitale oplossingen.....	14
4.4.	<i>Interoperabiliteitsbeoordeling</i>	14
4.5.	Maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering.....	15

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

1.1. Benaming van het voorstel/initiatief

Voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Besluit (EU) 2015/1814 wat de werking van de marktstabiliteitsreserve voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren betreft.

1.2. Betrokken beleidsterreinen

Klimaatactie
Rubriek 3 — Natuurlijke hulpbronnen en milieu
Titel 9 — Milieu- en klimaatactie

1.3. Doelstellingen

1.3.1. Algemene doelstellingen

Het voorstel heeft tot doel de doeltreffendheid van de marktstabiliteitsreserve voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren te verbeteren wat het evenwicht tussen vraag en aanbod betreft.

1.3.2. Specifieke doelstellingen

Het voorstel voorziet in gerichte wijzigingen van de parameters van de marktstabiliteitsreserve voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren om de werking van de marktstabiliteitsreserve te verbeteren tegen de tijd dat ETS2 volledig operationeel is.

1.3.3. Verwachte resultaten en gevolgen

Vermeld de gevolgen die het voorstel/initiatief zou moeten hebben op de begunstigden/doelgroepen.

Het voorstel zal naar verwachting de liquiditeit, stabiliteit en voorspelbaarheid van de markt verbeteren tegen de tijd dat ETS2 volledig operationeel is.

1.3.4. Prestatie-indicatoren

Vermeld de indicatoren voor de monitoring van de voortgang en de beoordeling van de resultaten.

De reserve is bedoeld om het structurele evenwicht tussen vraag en aanbod van emissierechten op de markt te herstellen.

1.4. Het voorstel/initiatief betreft:

- een nieuwe actie
- een nieuwe actie na een proefproject/voorbereidende actie⁶
- de verlenging van een bestaande actie
- de samenvoeging of ombuiging van een of meer acties naar een andere/een nieuwe actie

⁶ In de zin van artikel 58, lid 2, punt a) of b), van het Financieel Reglement.

1.5. Motivering van het voorstel/initiatief

1.5.1. *Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief*

De gerichte wijzigingen van de parameters van de marktstabiliteitsreserve voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren hebben tot doel de werking van de marktstabiliteitsreserve te verbeteren tegen de tijd dat ETS2 volledig operationeel is.

1.5.2. *Meerwaarde van het optreden van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bv. coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder “meerwaarde van het optreden van de EU” verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert boven op de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.*

Het emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren is een EU-breed instrument.

1.5.3. *Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan*

Gezien de emissiereductiedoelstelling voor 2030 en de doelstelling om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, is krachtiger optreden van de EU nodig, onder meer door te zorgen voor een meer doeltreffende, beter functionerende en veerkrachtigere koolstofmarkt.

1.5.4. *Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten*

Het voorstel heeft tot doel het bestaande beleidskader aan te vullen.

Het is verenigbaar met het meerjarig financieel kader 2021-2027.

1.5.5. *Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking*

-

1.6. Duur van het voorstel/initiatief en van de financiële gevolgen ervan

beperkte geldigheidsduur

- van kracht vanaf [DD/MM]JJJJ tot en met [DD/MM]JJJJ.
- financiële gevolgen vanaf JJJJ tot en met JJJJ voor vastleggingskredieten en vanaf JJJJ tot en met JJJJ voor betalingskredieten.

✓ onbeperkte geldigheidsduur

- uitvoering met een opstartperiode vanaf JJJJ tot en met JJJJ,
- gevolgd door een volledige uitvoering.

1.7. Wijzen van uitvoering van de begroting

✓ Direct beheer door de Commissie

- ✓ door haar diensten, waaronder het personeel in de delegaties van de Unie
- door de uitvoerende agentschappen

Gedeeld beheer met de lidstaten

Indirect beheer door begrotingsuitvoeringstaken toe te vertrouwen aan:

- derde landen of de door hen aangewezen organen
- internationale organisaties en hun agentschappen (geef aan welke)
- de Europese Investeringsbank en het Europees Investeringsfonds
- de in de artikelen 70 en 71 van het Financieel Reglement bedoelde organen
- publiekrechtelijke organen
- privaatrechtelijke organen met een openbaardienstverleningstaak, voor zover zij zijn voorzien van voldoende financiële garanties
- privaatrechtelijke organen van een lidstaat, waaraan de uitvoering van een publiek-privaat partnerschap is toevertrouwd en die zijn voorzien van voldoende financiële garanties
- organen waaraan of personen aan wie de uitvoering van specifieke maatregelen op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid in het kader van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie is toevertrouwd en die worden genoemd in de betrokken basishandeling
- in een lidstaat gevestigde organen die onder het privaatrecht van een lidstaat of onder het Unierecht vallen en die in aanmerking komen om overeenkomstig sectorspecifieke regelgeving te worden belast met de uitvoering van middelen van de Unie of begrotingsgaranties, voor zover dergelijke organen onder zeggenschap staan van publiekrechtelijke organen of privaatrechtelijke organen met een openbaardienstverleningstaak, en beschikken over voldoende financiële garanties in de vorm van hoofdelijke aansprakelijkheid van de controlerende organen of gelijkwaardige financiële garanties, die voor elke actie beperkt kunnen blijven tot het maximumbedrag van de steun van de Unie.

Opmerkingen

Het huidige team zal het initiatief verder beheren. Er is geen extra personeel nodig.

2. BEHEERSMAATREGELEN

2.1. Regels inzake het toezicht en de verslagen

Met het voorstel wordt voortgebouwd op de Europese klimaatwet, met inbegrip van dezelfde beoordelingen die reeds door de Commissie worden uitgevoerd. De Europese klimaatwet bouwt voort op het robuuste transparantiekader voor broeikasgasemissies en andere gegevens over het klimaat die zijn vastgesteld in de verordening inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, in plaats van aanvullende rapporteringsstromen door de lidstaten te creëren.

2.2. Beheers- en controlesystemen

2.2.1. Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie

Niet van toepassing. Met het voorstel wordt geen financieel programma uitgevoerd, maar wordt beleid voor de lange termijn opgesteld. De beheersvorm, de uitvoeringsmechanismen voor financiering, de betalingsvoorwaarden en de controlestrategieën met betrekking tot foutenpercentages zijn niet van toepassing.

2.2.2. Informatie over de vastgestelde risico's en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico's te beperken

In het kader van de EU-ETS-richtlijn beoordeelt de Commissie regelmatig de vooruitgang en stelt zij mogelijke aanbevelingen en aanvullende maatregelen vast.

2.2.3. Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting).

Dit initiatief brengt geen significante nieuwe controles/risico's mee die niet onder een bestaand internecontrolekader vallen. Er zijn geen specifieke maatregelen overwogen, behalve de toepassing van het Financieel Reglement.

2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

Er zijn geen specifieke maatregelen overwogen, behalve de toepassing van het Financieel Reglement.

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

3.1. Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven

- Bestaande begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarig financieel kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK ⁷	van EVA-landen ⁸	van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten ⁹	van andere derde landen	andere bestemmingsontvangsten
3	09.02.03.00	GK	JA	JA	NEE	JA
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE

- Te creëren nieuwe begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarig financieel kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK	van EVA-landen	van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten	van andere derde landen	andere bestemmingsontvangsten
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE

⁷ GK = gesplitste kredieten/NGK = niet-gesplitste kredieten.

⁸ EVA: Europese Vrijhandelsassociatie.

⁹ Kandidaat-lidstaten en, in voorkomend geval, potentiële kandidaten van de Westelijke Balkan.

3.2. Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten

3.2.1. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten

- ✓ Voor het voorstel/initiatief zijn geen beleidskredieten nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn beleidskredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.1.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Nummer
--	--------

DG: <.....>			Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL MFK 2021-2027
			2024	2025	2026	2027	
Beleidskredieten							
Begrotingsonderdeel	Vastleggingen	(1a)					0,000
	Betalingen	(2a)					0,000
Begrotingsonderdeel	Vastleggingen	(1b)					0,000
	Betalingen	(2b)					0,000
Uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten							
Begrotingsonderdeel		(3)					0,000
TOTAAL kredieten voor DG <.....>	Vastleggingen	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=2 a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=2 a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

			Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL MFK 2021-2027
			2024	2025	2026	2027	
TOTAAL	beleidskredieten	Vastleggingen	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000

	Betalingen	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL uit het budget van specifieke programma's gefinancierde administratieve kredieten		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL kredieten onder RUBRIEK <....> van het meerjarig financieel kader	Vastleggingen	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Betalingen	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.2. *Geraamde output, gefinancierd uit beleidskredieten (niet invullen voor gedecentraliseerde agentschappen)*

Vastleggingskredieten, in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Vermeld doelstellingen en outputs	Soort ¹⁰	Gem. kosten	Jaar 2024		Jaar 2025		Jaar 2026		Jaar 2027		Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)						TOTAAL	
			Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Totaal aantal	Totale kosten
↓																		
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 1 ¹¹ ...																		
- Output																		
- Output																		
- Output																		
Subtotaal voor specifieke																		

¹⁰ Outputs zijn de te verstrekken producten en diensten (bv. aantal gefinancierde studentenuitwisselingen, aantal km aangelegde wegen enz.).

¹¹ Zoals beschreven in punt 1.3.2 "Specifieke doelstellingen".

doelstelling nr. 1																		
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 2...																		
- Output																		
Subtotaal voor specifieke doelstelling nr. 2																		
TOTAAL																		

3.2.3. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen administratieve kredieten nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn administratieve kredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.3.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

GOEDGEKEURDE KREDIETEN	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar	TOTAAL 2021-2027
	2024	2025	2026	2027	
RUBRIEK 7					
Personele middelen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Buiten RUBRIEK 7					
Personele middelen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Andere administratieve uitgaven	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal buiten RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.4. Geraamde personeelsbehoeften

- Voor het voorstel/initiatief zijn geen personele middelen nodig
- Voor het voorstel/initiatief zijn personele middelen nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.4.1. Gefinancierd uit goedgekeurde begroting

Raming in voltijdequivalenten (vte's)

GOEDGEKEURDE KREDIETEN		Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027
• Posten opgenomen in de lijst van het aantal ambten (ambtenaren en tijdelijke functionarissen)					
20 01 02 01 (centrale diensten en vertegenwoordigingen van de Commissie)		0	0	0	0
20 01 02 03 (EU-delegaties)		0	0	0	0
01 01 01 01 (onderzoek onder contract)		0	0	0	0
01 01 01 11 (eigen onderzoek)		0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden)		0	0	0	0
• Extern personeel (in vte's)					
20 02 01 (AC, END van de "totale financiële middelen")		0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END en JPD in de EU-delegaties)		0	0	0	0
Admin. ondersteuning [XX.01.YY.YY]	- centrale diensten	0	0	0	0
	- EU-delegaties	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END – onderzoek onder contract)		0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END — eigen onderzoek)		0	0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) – rubriek 7		0	0	0	0

Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) – buiten rubriek 7	0	0	0	0
TOTAAL	0	0	0	0

3.2.5. *Overzicht van het geschatte effect op met digitale technologie samenhangende investeringen*

Verplicht: in onderstaande tabel moet de beste schatting worden gegeven van de met digitale technologie samenhangende investeringen die uit het voorstel/initiatief voortvloeien.

De kredieten onder rubriek 7 moeten in uitzonderlijke gevallen in het desbetreffende onderdeel worden opgenomen, indien vereist voor de uitvoering van het voorstel/initiatief.

De kredieten onder de rubrieken 1 t/m 6 moeten worden weergegeven als “IT-beleidsuitgaven inzake operationele programma’s”. Deze uitgaven betreffen het operationele budget dat gebruikt moet worden voor hergebruik, koop of ontwikkeling van IT-platforms of tools die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het initiatief, alsook daarmee verband houdende investeringen (bv. licenties, studies, gegevensopslag enz.). De in deze tabel vermelde informatie moet in overeenstemming zijn met de gegevens in deel 4, “Digitale dimensies”.

TOTAAL Digitale en IT-kredieten	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	TOTAAL MFK 2021- 2027
RUBRIEK 7					
IT-uitgaven (algemeen)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Buiten RUBRIEK 7					
IT-beleidsuitgaven inzake operationele programma's	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotaal buiten RUBRIEK 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAAL	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. *Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader*

Het voorstel/initiatief:

- ✓ kan volledig worden gefinancierd door middel van beschikking binnen de desbetreffende rubriek van het meerjarig financieel kader (MFK)

Geen extra middelen nodig. Het huidige team zal het initiatief verder beheren.
--

- vereist een beroep op de niet-toegewezen marge in de desbetreffende rubriek van het MFK en/of op de speciale instrumenten zoals gedefinieerd in de MFK-verordening
- vereist een herziening van het MFK

3.2.7. *Bijdragen van derden*

Het voorstel/initiatief:

- ✓ voorziet niet in medefinanciering door derden

- voorziet in medefinanciering door derden, zoals hieronder wordt geraamd:

Kredieten in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Totaal
Medefinancieringsbron					
TOTAAL medegefinancierde kredieten					

3.3. Geraamde gevolgen voor de ontvangsten

- Het voorstel/initiatief heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten
- Het voorstel/initiatief heeft de hieronder beschreven financiële gevolgen:
  - voor de eigen middelen
  - voor overige ontvangsten
  - geef aan of de ontvangsten worden toegewezen aan de begrotingsonderdelen voor uitgaven

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Begrotingsonderdeel ontvangsten:	voor	Voor het lopende begrotingsjaar beschikbare kredieten	Gevolgen van het voorstel/initiatief ¹²			
			Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027
Artikel						

4. DIGITALE DIMENSIES

4.1. Voorschriften met digitale relevantie

Geen voorschriften met digitale relevantie

4.2. Data

Er worden geen voorschriften met digitale relevantie vastgesteld.

4.3. Digitale oplossingen

Er worden geen voorschriften met digitale relevantie vastgesteld.

4.4. Interoperabiliteitsbeoordeling

Er worden geen voorschriften met digitale relevantie vastgesteld.

¹² Voor traditionele eigen middelen (douanerechten en suikerheffingen) moeten nettobedragen worden vermeld, d.w.z. na aftrek van 20 % aan inningskosten.

4.5. Maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering

Er worden geen voorschriften met digitale relevantie vastgesteld.